

УДК: 351:502

**РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОЕКТІВ ДЕРЖАВНО-БАНКІВСЬКОГО
ПАРТНЕРСТВА В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ**

Марван Музхер Хуссеін Музхер

аспірант Міжрегіональної академії управління персоналом, м. Київ

Розповсюдження державно-приватного партнерства в зарубіжних країнах обумовлює необхідність розгляду світового досвіду застосування проектів державно-банківського партнерства та визначення їх особливостей з метою застосування кращих практик в Україні.

Як правило, під категорією державно-банківське партнерство розуміють довготривалий контракт між банками та державними структурами з метою реалізації суспільного значимого проекту з забезпечення суспільних активів та послуг.

У господарюванні економічно розвинених країн, а також країн, що розвиваються, все більше набуває активності застосування різних форм партнерства держави та банків в різних галузях національної економіки. Таке партнерство допомагає активізувати інноваційні процеси, підвищити інвестиційну спрямованість економіки, забезпечити довгострокове соціально-економічне зростання, тобто вирішити багато проблем практики господарювання. Використання різноманітних форм державно-банківського партнерства має великий потенціал, особливо для пострадянських країн, які й досі не знайшли форм оптимальної участі держави в регулюванні різних сфер життя суспільства.

Найбільш успішними проектами державно-банківського партнерства в зарубіжних країнах на регіональному рівні є проекти водопостачання та водовідведення (Чилі, Вірменія), управління твердими побутовими відходами (Канада), будівництво житла (Польща та Великобританія), вуличне освітлення (Великобританія).

Хоча публічно-приватні партнерства найбільш поширені в комунальній і транспортній інфраструктурі в багатьох країнах світу також набувають поширення проекти державно-банківського партнерства і в окремих секторах соціальної інфраструктури, таких як охорона здоров'я, освіта, туристична галузь та збереження культурної спадщини.

Практичний досвід упровадження державно-приватного партнерства у багатьох зарубіжних країнах демонструє, що ця форма співробітництва між публічними та банківськими організаціями має бути заснована на базових принципах, а саме: прозорості (надання органами влади повної інформації інвесторам, концесіонерам, усім зацікавленим сторонам); змагальності (створення рівних умов щодо залучення до партнерства для всіх потенційних партнерів); підзвітності (відповідальність усіх партнерів перед громадськістю й взаємні зобов'язання, які є визначеними в договірному порядку); законності (створення партнерств у формі, яка дозволяється чинним законодавством та іншою нормативно-правовою базою); зрозумілості і передбачуваності (зрозумілість формулювання умов партнерства, зокрема у відповідному договорі, забезпечення можливості їх виконання без суттєвих змін); врахування специфіки (формування партнерств із врахуванням особливих потреб певного регіону (території, громади), галузі соціально-економічного життя); економічної та фінансової сталості (врахування рівня споживання послуг, що створюються в результаті партнерства, і позитивних наслідків для розвитку економіки в цілому); гнучкості (забезпечення можливості швидкого

реагування та врахування змін у середовищі, в якому діє партнерство); рівності (забезпечення доступу до послуг для соціально вразливих прошарків населення, зокрема бідних); соціального залучення (створення умов для залучення до процесу планування та реалізації партнерств різних суспільних груп).

У світовій практиці розроблений інструментарій, що дозволяє підприємствам, створеним на партнерській державно-приватній основі, притягати для реалізації великих інвестиційних програм засобу різних фінансово-кредитних інститутів шляхом складних певних схем фінансування. У числі таких інструментів найбільш важливе місце займають форфейтинг і проектне фінансування - це форми організації інвестицій або механізми фінансування. Отже, проектне фінансування це фінансування інвестиційних витрат господарської одиниці (проекту), яка сама оплачує виробничі витрати і здійснює платежі в погашення довгострокового боргового зобов'язання по притягнених засобах і при якому кредитори для нарахування відсотків і повернення притягнених засобів орієнтуються, передусім, на очікувані надлишки ліквідності і заплановані доходи проекту.

Враховуючи сучасні регіональні потреби в Україні, проекти державно-банківського партнерства, швидше за все, мають бути довгостроковими, капіталомісткими інфраструктурними проектами, тому найбільш ефективною формою фінансування може бути проектне фінансування.

Таким чином, головними особливостями державно-банківського партнерства у провідних країнах світу є: реалізація міжнародних проектів; інтенсифікація діяльності партнерства в цілому при нестабільності по окремих країнах; поглиблення відмінностей в темпах зростання проектів партнерства на регіональних ринках; переважною сферою реалізації проектів є інфраструктура.

Список літератури:

1. Економіка підприємства / [Р. І. Олексенко, О. М. Кондрашов, В. О. Шишкін та ін.] // Економіка підприємства / [Р. І. Олексенко, О. М. Кондрашов, В. О. Шишкін та ін.]. – Мелітополь: Люкс, 2010. – С. 244. ISBN 978-966-8428-49-4

2. Управління проектами в публічній сфері: навч. посібн. / Т.М. Безверхнюк, Н.О. Котова, С.А. Попов / За заг. ред. Безверхнюк Т.М. – Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2011. – 295 с.

3. Електронний ресурс, режим доступу: <https://slide-share.ru/tema-3-publichna-sfera-yak-zona-partnerstva-ta-spivrobotnictva-mizh-privatnim-i-169183>